ئەڤرۆ
Evro
An Independent Newspapot
Issued In Duhok
رۆژنامەیەکا سەربەخۆ یا گشتییە، حەفتیانە ل دهۆکێ دەردکەڤیت

کوردستان و ئەمریکا و بەرژەوەندیێن هەڤپشک

سیاسەتا دەرڤە یا ئەمریکا دەربارەی دوزا کوردان ،دوو تەوەرێت سەرەکی ڤەگرتینە یێت کو هاتینە ناسین (بجوت ئارمانج) وەک سەرەدەری کرن دگەلدا، چ دەربارێ کوردستانا باشوور ل (عیراقێ)یان ل کوردستانا مەزن یاکو زێدەباری کوردستانا عیراقێ (کوردستانا باکور و روژهەلاتی و ئەو پشکا بچوک ژ کوردستانا روژئاڤا) ڤەدگەریت ئەوێن ل بن داگیرکرنا دەولەتێن (تورکیا و ئیران و سوریا) ل پەی ئێک.

ئەو هەر دوو تەوەرەیێت هاتینە گرێدان ب ستراتیجیا ئەمریکی یا کو پەیوەندی بخزمەتکاریا بەردەوامیا بەرژەوەندێت وێ و هەڤسوزێن وێ یێن بتەڤگەر ل هەرێمێ هەین دەما ئەڤ بەرژەوەندە هەڤدژاتیێ نەکەن دگەل هاندانا وێ ئانکو (ئەمریکا) بوو هەر جهەکێ بیت ل ڤردە بەرژەوەندێت هەڤپشک ببنەجهێ پەیدا دبن ل سەر خاکی، لێ ب راستی دەما سیاسەت دبیتە هونەرێ شیانێ چ هاڤالینی یان دوژمنکاری بەردەوام نامینن بەلکو بەرژەوەندێت هەڤپشک پەیدادبن.

نزار ئەحمەد بامەرنی

ل پەی ڤێ چەندێ ئەم دکارین ئەو تەوەرێن سیاسەتا ئەمریکا ل دوف دچیت بدەینە ناسین یا کو پتر ژ نیڤ چەرخێ بووری ل سەر ڤی بنەمای هاتیە ئاڤاکرن (هاریکاریا بەشەکی ژ کوردستانێ ل سەر ژمێرداریا بەشێن دن). ئەمریکا بەردەوامیێ ب هاندانا کوردستانا باشوور یان هەرێما باکوری هێلا (٣٦) پان ددا لداویا بکارئانینا چەکێ کیمیاوی و کوجبەریا ملیونی ل سەر دەستێ رژێما دکتاتوری وەکو وێ خوە ددیت بەرپرسیار ژ ئالێ رەوشتی و پێگیرێت وێ یێت نێڤ دەولەتی ڤە بەرەف پاراستنا گەلێ کورد یێ توشی ڤرکرنێ بووی، و بریارا کونگرێسا ئەمریکی یا خوەیا بوو ل سەر بەرەڤدیری کرن و پاراستنا کوردێن عیراقێ ناخاسمە پشتی رژێمێ بەرژەوەندێت ئەمریکا یێت پترولی خستینە دمەترسیێ دا ل داویا داگیرکرنا دەولەتا کوێتێ لەورا ئەمریکا بەردەوامی ب هاندانا دوزا گەلێ کورد دوارێ نێڤ دەولەتی دکر دئەنجامدا بریارا (٦٨٨) ژ جڤاتا ئێمناهیا نێڤ دەولەتی دەرچوو، جڤاتا نێڤ دەولەتی خوە بەرپرسیارکربوو ژ پاراستنا گەلێ کورد دژی وان هێرشێن هوڤانە یێت حکومەتا مەرکەزی ب پەیداکرنا دەڤەرا ئێمن. تا نها ئەمریکا هاندانا خوە یاق مەعنەوی ب دانا هەبوونا کیانەکێ نەتەوەیی بوو گەلێ کورد ددەت ل کوردستانا باشوور چ دپەیڤینێت خوە یێت ئاشکەرا دابن یان دوان راگەهاندنێت دگەل سەرکردێت کورد رادگەهینیت دیسا هەبوونا ڤێ چەندێ دنێڤ ستراتیجیەت و پانێت خوەیێت پاشەروژێدا بوو هەرێمێ ددەتە خوەیاکرن. لێ سیاسەتا ئەمریکا گرێدان ب بەرژەوەندێت وێ یێت بتەڤگەرڤە هەنە ل هەرێمێ وەک مە دایە خوەیاکرن بەلکو ل داویا بەربهاکرنا سیاسەتا خوە ل قوناغێت بوریدا وێ دیتیە کو سیاسەتا وێ بەرژەوەندێت وێ توشی زیانان کرییە بەرەف هەڤسوزێت وێ ئەوێن دژبەر کوردان راوەستاین دهەرێمێدا و تورکیا وەک نموونە نەرەزامەندیا خوە ژ هەلویستێ ئەمریکا و سیاسەتا وێ چەندین جاران دایە خوریاکرن چونکە وێ جارێ هەڤسەنگیا پەیوەندیێت خوە ژ هەر دوو ئالیان گرتیە دناڤبەرا وێ وکوردان (لوبیێ تورکی و ئیسرائیلی) دەورێ خوەیێ داخبار هەبوویە دخرابکرنا ڤێ پەیوەندیێ دا، لێ ئەمریکا ژ بیراخو بریە رۆلێ ئەگەتیڤ یێ تورکیا درزگارکرنا عیراقێدا یا ئاشکەرا ئەمریکا ژ ئالەکی هاندانا شەرکەرێت پارتا کرێکارێن کوردستانێ دکر ل پەی وان راپورت و راگەهاندنێت لەشکەری، و ژ ئالەکێ دیڤە کونگرێسا ئەمریکی. ئەو کوم گوژیا دژی ئەرمەنان ل سەر دەستێ تورکان ددیروکێدا هاتیە رویدان، ریسوا و شەرمزار وئیدانەکرینە، یان داخوازیا وێ ژ حکومەتا تورکی بوو چاککرنا رەوشا گەلێ کورد ل تورکیا بدان پێدانا مافێن وان یێت رەوشەنبیری و سیاسی. پاشان هاندانا وێ بوو تورکیا ب دانا پێزانینێت لەشکەری ل سەر وان جهێت (PKK) لێ هەبن و بەربەلاڤ ل باکورێ هەێما کوردستانا عیراقێ، ئەڤ هەلویستێت هەڤدژ سیاسەتا ئەمریکا دێخە دناڤەندێن گوهرینکاریێ دا یان وەک سیاسەتا گوهرەک مینا (ئەمیبیا) یاکو دهێتە ناسین ب (هەڤجووت سەرەدەری) چونکە ئەو بەربژارکرنا چەندین رێ چوونا بوو سیاسەتا خوە بەرهەڤ دکەت ل پەی بەرژەوەندێت خو یێت بەروەخت و پاشەروژێ. و چ ئاگەهیێ و چاڤدێریێ نادەتە هەستێ کوردان دڤی واریدا یێن کو هیڤیێن خوە بوێرە گرێداین. ئەڤ (جوت سەرەدەریە) دگەل دۆزا کوردان باوەری ب ناڤەروکا سیاسەتا ئەمریکا بەرف کوردان لاوازکریە و گومان خستیە ل سەر وان گوهرینکاریێت نەچاک ئەوێت هاتینە رویدان لڤێ داوییێدا بەرەف وان بەرپرسەکی ل ناڤەندێت حکومەتا ئەنقەرێ گوتبوو: یا خوەیایە داگیرکەر هەر و هەر ل هەرێما کوودستانێ نامینیت بوو پاراستنا سەرکردێت کورد ژوان شاشیان ئەوێن توشبووین، مەبەستا وی (سەروکێ هەرێما کوردستانێ مسعود بارزانی و سەرۆکێ عیراقا فیدرال جەلال تالەبانی بوو) ئەڤ پەیڤە یا پری گەف چ رامانێ ددەت نەخاسمە بەرامبەر ئەوا نها ئەم ئازاریێ پێ دبینین ژ تورکیا ؟! راستیا هاندانا ئەمریکا بوو کوردان یا کو هاتیە گوهرین دشەڤەک و روژەکێدا بوو پشت گیریا تورکان یا خوەیایە دبێدەنگیا وێ ل سەر هێرشێن تورکیا دژی ژێرخانا کوردستانێ ب بومبەبارانکرنا پر وگوندان بێ کو چ داوی بوو ڤێ پلانا لەشکەری بهێتە خویاکرن بەلکو مەبەست ژێ چولکرنا گوندێت کوردستانیە و دورپێچکرنا وانە...!! ئەرێ ئەڤەیە ئارمانجا وان بوو ژ ناڤبرنا (PKK) ێ ئەوێن بریا وان دنێڤ خاکێ تورکیا و دەڤەرێن سێگوشێ سنورێ (عیراق تورکیا و ئیرانێ) دا دبەربەلاڤ؟! ئەو هێرشێت وێ ئەوێن ل کویراتیا خاکێ کوردستانێ دا بەرپابووین وێ چەندێ خوەیا دکەت کو ئارمانج ژێ خەلکەکێ سڤیل وبێ گونەهن نەتنێ (PKK) نە بەلکو ئەو (پێشکەفتن و دیموکراسیەت و ئێمناهیا ل هەرێما کوردستانێ نە). لێ ئەڤ چەندە رادگەهینیت کو بەرژەوەندێت ئەمریکا ل کوردستانێ بەرتەنگ بووینە و بەرەف نەمانێ چووینە یان وەک لێبورینەکە ژ تورکیا ل سەر وان هاندانێت وێ ب کوردان را داین ب ئاوایەکێ گشتی و ل پێشیا وان پەیداکرنا (دەڤەرا ئێمن) ب دەهان سالان ئەمریکا ئێمناهیا کوردان پاراستیە ژ هێرشێن حکومەتا دکتاتوری و هاندانا وێ بوو دامەزراندنا حکومەتەکا فیدرال ل پەی وان رێنماییێت وێ بوو بەربەلاڤکرنا دیموکراسیەتێ ل گشت دەولەتێت

رۆژ هەلاتا ناڤین، ئەرێ ما ئەڤ چەندە درەوەک مەزنە؟! لێ ل سەر ڤێ گورانکاریا ژ نشکەکێڤە پەیدابووی د سیاسەتا ئەمریکا بەرەڤ کوردان یا پێدڤیە ئەم تیشکەکێ بدەینە ل سەر وان ئارمانجێت ئەمریکا هەولددەت بوو ژبنبرنا ئاڤاهیێت ناڤوکییێت ئیرانێ. دریا بکارئینانا خاکێ تورکیا، یا خوەیا یە کو (تورکیا) یا ئەمادەیە بو بنەجهکرنا پلانێت ئەمریکا و ئیسرائیلێ ژبوو بجهئینانا ئارمانجێت خوە نەخاسمە دەما ئەڤ بریارە پەیوەندی ب شەرێ دژی (PKK) ڤە هەبیت ئەوا تورکیا بجاڤێت ترسنوک ل ئیرانێ دنێریت یا کو هاریکارییێت لوجستی ییێن ئیران بوو (PKK) پێشکێش دکەت دریێا بکارئانینا خاکێ خوە بوو هەلگیرساندنا شەرەکێ دوور و درێژ دژی تورکیا لەورا ئەڤ ئارمانج وپلانێت ئەمریکا دژی ئیرانێ چ هەڤدژی دگەل پلان و ئارمانجێت تورکیا نابە، نەخاسمە هەبوونا ملیونەها (تورک، رەگەز)ل عەجەمستانا ئیرانێ، تورکیا پالدایە بەرەڤ سەپاندنا داخباریا خوە دسیاسەتا ئیرانێ دا و هەبوونا سەنگا خوە دڤی واری دا، ل ڤردە پێدڤی بوو ئەمریکا پەیوەندێت خوە ب کوردان رە چاک بکرنانە ل ئیرانێ و باوەریەک توند ددەرونێ واندە چاندبا ژ بوو هەبوونا گوهرینکارییێت بەروەخت دنێڤ ئیرانێ دا هەر وەک ئەوا هاتیە رویدان ژ بوو رزگارکرنا گشت خاکێ عیراقێ. بەلێ تا چ رادە تورکیا دێ بیتە ئالگورەکێ بکێرهاتی بوو ڤێ مەرەمێ؟!. لێ ئەڤ چەندە دێ هێتە بەرقەرارکرن د دیتنا سیاسەتا ئەمریکا دا ددمەکێ گونجای دا.

دەما ئەم باسێ گوهرینکاریا د سیاسەتا ئەمریکا دا دکەین یا خوەیایە ئەو پەیوەندییێت خوە بکوردان را نابریت چونکی کوردستانا باشوور بوو وێ بوویە خاکەکێ ستراتیجی بوو بەرگیری و سەپاندنا زالیا خوە ل سەر وان دەولەتێت دەوروبەر و ییێن کو شەری و هەڤدژیێ دگەل دا دکەن و بەرژەوەندێت وێ ل هەرێمێ دئێخنە دمەترسیێ دا، بەلێ تا نها ئەمریکا دارەستێ پەیوەندییێت خوە ژ هەردوو سەران را گرتینە ژ ئالیەکی ئەو تورکیا قایل دکەت دەما هاریکاریا وێ دشەرێ لێدانا (PKK) دکە، و ژئالیەکێ دنڤە کوردان رازی دکە ب وان راگەهاندنێت خوە ییێت بەردەوام ل سەر پارستنا هەرێما کوردستانێ. لێ ژ ئالەکی ڤە هاندانێت وێ هەڤسوزن دگەل تورکیا ژبوو بنبرکرنا (PKK) نە ئەوێت دبنە مەترسی ل سەر هەرێمێ وەکو ئەو پەسنا وان دکەت رێکخراوەکا تیرورست و توندرەو و ژ ئالیەک دیڤە سیاسەتا خوە بەرەڤ کوردان ددتە ناسین کو ئەو ناهێلیت تورکیا ژوێ ئارمانجێ گاڤبدەت یان سنورێ هەرێما کوردستانێ بوو چ ئارمانجێت دی ببەزینیت. تا چ رادە ئەڤ دلنیاکرنە دهێتە سەلماندن ژ ئالێ کوردان ڤە ئەوێن تا نها بچاڤێت پر مەترسی بەرێ خوە ددەنە وان رویدانێت دوژمنکاری ل سەر هەرێما کوردستانێ، بەری ئەو ببەتە سەر (PKK)ێ و بدەستخوشی و پیروزباهیا ئەمریکا یا کو پێدڤیە ئەو ببیتە هاریکار ژبوو پاراستنا خاکێ هەرێما کوردستانێ و خەلکێ وێ یێ ئێمن و بپارێزیت ژ هێرشێت وێ ییێت هوڤانە ل داویا رزگارکرنا وان ژ ستەمکاریا رژێما روخیایی و ژبنچوی.